

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administratia Telegrafului archiepiscopal, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la sediul de inserții Haasenstein & Voßler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sănătoase a se adresa la:
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Episolele nefractate se refuză. — Articulele nepublicate nu se impozașă.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 or. — de două ori 12 or. — de trei ori
15 or. rândul cu literă garamond — și timbru de 30 cr. pentru
se care publicare.

De la conferința electorală a Românilor din Transilvania.*

(Report special.)

(Urmare).

Sedinea a II-a din 8/20 Iulie 1878.

Comisiunea de 9, aleasă în sedința premergătoare, prin raportorul seu G. Baritiu își desfășură cursul lucrările sale, arătând că membrii comisiunii mai intăruiesc să intrinsecă în părea ca, ori-care va fi hotărârea conferinței să se recomandă solidaritatea tuturor românilor alegători în acșostă hotărâre. În sinul comisiunii s-au ivit două păreri, una pentru remanere și mai încolo a Românilor în opoziție pasivă față de alegerile iminentne datele, sprințind de 7 membri ai comisiunii, și altă pentru opoziție activă, sprințind de 2 membri ai aceleiași comisiuni. Scurtimea timpului nu a permis a asternă conferinței în scris motivele produse pentru una și aceeași din aceste două păreri.

Fini obiectul din cestime de interese vital pentru noi, raportorul rögă președintui și nu pună îndată la ordine desbaterea asupra lui, ci îl lăsa comisiunii timp pentru a putea prezenta conferinței în scris motivele aduse pentru opoziționarea pasivă și pentru cea activă, ca cu atât mai matur precugătă să poată fi hotărâea se va lua. Spre acest scop recomandăndu-se adunarea amănără desbaterei asupra acestui punct pe sedința următoare.

In contra acestei propunerii vorbește reprezentanții N. Străveni, A. de Preda, P. Cosma, cari pretind că se lăsa lucrul în desbatere fără amânare, de către motivele validate în desbatere serioasă a comisiunei fară îndoială vor păti de desfășurare de respectivii domini, și în sinul conferinței, fără a-și perde ceva din valoare și fără a periclista scopul lor, care este a înlesni formarea convingerilor hotărâtoare ale membrilor conferinței.

Reprezentanții E. Măcelariu și Dr. I. Hodosu sunt pentru propunerea lui G. Baritiu, căci fiind cestimina de momentuoșitate este de lipsă ca, motivarea să se facă în scris pentru că să poată trece în procesul verbal al adunării.

Cerându-se inchieră desbaterei și punându-se propunerile la vot, se arată că se apără la votare nominală: 35 voturi contra, iar 30 pentru propunerea de amânare. Astfel se hotărăsesc deci a intra încă în acșostă ședință în desbaterea propunerilor prezentate de comisiune.

Inainte de a trece la desbatere se mai cetește unele telegramme, anume: una din Deva, pentru pasivitate, altă din Dej care arăta că Dejenii și vor supune hotărârilor conferinței ori-care vor fi ele, și una din Cluj fără cuprinză hotărî, că doresc numai ca conferința să fie condusă de providență divină și de geniu roman; și două epistole dela I. Bran de Lemény pentru solidaritate și dela L. Vaida, care recomandă spre considerare un vot al sena separata, facut cu

alătura ocasiunea în acest obiect și acloc la epistolă sa.

Se iau spre scrisință.

Se pune la ordine motivarea propunerilor ivite în comisiune. Raportorul majorității comisiunii G. Baritiu desfășură motivele pentru persistență și mai departe în opoziționarea pasivă, practicată pînă acum. D-șa arată că aceste motive, din cauza surimiței timpului, numai per summos apices le va pută prezenta conferința prin grau vin. D-șa, sănă după dñeală, cauzele principale pentru permanența în opoziționarea pasivă: una patră, a două naționalitatea. După catastrofa din 1848 și 1849, după întemplierile din 1860 noi români începuștem să credem că avem și noi o patră, un teren pentru dezvoltare, pentru progres în civilizație, căci a credem în progres, în existența unei națiuni fără ca ea să aibă o bucată de pămînt, vorbitorului i se pare să fi o făcute. Din acest motiv români au tîntuit la acele contracte de stat, pre care principaliul transilvan în cele lăiale le-a încheiat cu casa domitorie habșburgică, adică la contractul cuprins în sancțiunea pragmaticei și la contractul încheiat în anul 1791, contracte întărite prin jurămînt de fiecare domitoriu la încoronarea sa, contracte prin care în mod atât de solemn său și asigură autonomie și trei năstări, și pe baza căror români credeau că vor dobândi și denisi un loc pentru dezvoltarea naționalității lor, așa după cum reclamă trebuintele unui popor de vitalitate și facultatea poporului roman. Așteptările și dorințele acestei însă au fost mai tarziu nimicite, căci în mod non mai audiu în Europa să trasă Românilor terenul de sub picioare. Adeverat că li s-ă facut unele promisiuni prin legea de naționalităță, dar această lege în aplicare ei a devenit numai o ficțiune pentru naționalitățile.

Lipsa de patră autonomă, desfășurarea naționalității noastre a reținut deci până acum a participa ca factor în legislația Unariei, ca să nu dâm Europei probă că, noi însine no-am invitat la desființarea autonomiei acestei ședințe.

Adeverat, ni s-ă obiectat că,

că vom fi mai cerbișoi în acșostă prîvîntă cu atât ne va umbila mai repede. Se dice: „capul plecat nu îl tate sabia,”

daristorie nu arătă destale exemple unde capul plecat a fost tăiat și în acșostă epocă, în care poporul cu mult mai inferior în cultură își vedă asigurată existența lor națională și autonomia trei lor, ar fi umilit, ar fi

neadem de un popor conscious de sine, a sărătu mănu cel' lovesc și să se rōge de iertare. Ni s-ă recomandat să

mergem în dietă ca să ne incercăm împărțea cu ei dela putere; incercă-

rii de a părea în dñeală se vor susține, conform principiului de solidaritate, hotărî aduse. În și în casul acestei însă conjură pe toti a apără pre poporul nostru de batjocură de a da voturile sale străinilor.

De altcum dñeală jumă politica

resistenței pasive, de cea mai potrivită în impregăturile de fată, pentru

această reprezentanță și conferinței spre

principiu.

După aceste desfășurări, adese aplaudante, și cari însă în multe puncte erau îndreptate mai mult la înimă, decât la judecata rea politică a membrilor conferinței, ba aveau îci colectării o cinste prea sentimentală, conferința hotărîse mai întâi în principiu solidaritate pentru hotărârile sale, și apoi la cuvîntul:

N. Străveni pentru a motiva votul minorității pentru resistență activă. Vorbitorul își preciză mai multe de totă conceptuală și activității. Prin politica activă dinsul nu înțelege o alianță cu Unguria și cu sistemul în vîgor, nici o predare printră sau negație, ci o luptă activă, în contră tuturor relelor ce bântu naționala română. Din acest punct privite motivele aduse de vorbitorii majorității comisiunii vorbește chiar pentru politica activă, recomandată de minoritate. În fond dacă nu este deseobire, ei numai în formă, încale, în mijloace.

Când inainte cu 10 ani s-ă inaugurate politica pasivă, ea a avut oarecare îndreptățire, căci zace în natura omenească ca un om, un popor, ce se afie în calea desvoltării sale, vejdinându-se deosebită de drepturile abia căștigate, care-i garantează un progres mai repede, să-să pierdă energie voinței, și să se declare pasiv. Pe de altă parte speranța că, sistemul nou înăuntrat nu va fi mult, a fost și ea o cauă ce îndemnă spre pasivitate.

Inse ce rezultate au ajuns prin acșostă politica în decurs de 10 ani? Mai multe de totă acele că, contrarii noștri politici ne-au inferat nu de opozițione, a regimului, ci de opozitione de stat, de inițiatori, și de aici și-az armele pentru a-și justifica fată de lume totă mesuri asuprile nației, luate fată de noi România. Mai departe indigătă vorbitorul modul ne mai pomentit cum trăcează cei dela putere cu funcționarii de altă naționalitate, cu subvențiunile votate clerilor naționale; arătă cum la 1872 venind Lonyay la Cluj și conchidem prunării români pentru a se contele asuprile pretensionilor României, constată înșinu că ministrul preșident că, n-ar fi creut pe Români afară de moderări și le face speranță că, va pute intră cu România în negoziunile mai departe; cum comisariul regesc P. Ech și înșinu a recunosc lipsa de autonomie a Transilvaniei. Dar cu rezultat an avut aceste înțelegeri? Aceea că în regimul a declarat scurt și netund rumpere de orice tran-

saciu, cu România. În toată această purtare vorbitorul vede stema, și dacea pe largă totă această purtare vîtrigă a Românilor, ei totuși vor afa de bine a alege deputați și a intra în dietă din Pestă, atunci să aléga: dñeală și ce de o păremă cu dñeală se vor sus-

pune, conform principiului de solidaritate, hotărî aduse. În și în casul acestei însă conjură pe toti a apără pre poporul nostru de batjocură de a da voturile sale străinilor.

De altcum dñeală jumă politica

resistenței pasive, de cea mai potrivită

în impregăturile de fată, pentru

această reprezentanță și conferinței spre

principiu.

Cei care recomandă pasivitatea se provoacă la unguri și boheni, dar cu nedrept. Alttele ar fi și să împrengăuriungurilor și bohenilor, ei au

avut și an în teră lor putere amâna, ar aristocrația puternică, burgesie numeroasă etc. cea ce noi nu avem. Noi să facem ce ce ne convine nômē, nu ca capul plecat, ci cu el rădicat; dar nu cu mânile în sin!

Sie dic din partea contrară că, politica activă ar putea avă urmărele pentru existența națională. Vorbitorul

înse crede că, chiar luând parte în parlamentul ungar, am pută lupta cu mai mult succés pentru redobindirea individualității politice a Transilvaniei, existente de sute de ani. De altcum chiar în casul cind am do-

bînd autonoma, tot nu noi Români vom fi stăpâni în teră. Realitatea de la 1863—4 nu a documentat acșostul destul de evident. Totuși naționalitatea pentru acșostă nu îsă perdut, și nici pe viitor nu se va pierde dacă

vom scăi să ne folosim bine de posibilitatea noastră.

* Protocolul conferinței se va publica în data după ce terminăraportul.

Red.

TELEGRAFUL ROMAN.

la gura sa talvegul riuului lângă care se află satele Hodzakioi, Selamkioi, Aivăsi, Kulibă și Sudubuk; stribate obicei de Valea de la Deli Kamic, trece la sud de Valea și de Kemhafă și la nord de Hadizimahala, după ce mai înaintă să trecă prele Deli Kamic la 2 kilometri și jumătate înainte de Cen gei; ajunge culmen la un punct situat între Tekeleni și Aidos-Brezdu, și merge după dină prinsă din Karanabad Balkan, Prisevac Balkan, Kazan Balkan, la nord de Kotel, până la Demir Kapu. Ea continuă prin lanțul principal al Marelui Balkan a cărui înțregă întindere o urmăză până la vîrful Kosica.

Acolea ca părăsesc crêtea Balcanilor, se scobă spre sud între satele Pitop și Duzanci, tăieșă unul Bulgaria și celalalt Rumelie Orientală, până la riuul Tuzludere, urmăză acest curs de apă până la juncțiunea sa cu Toplinica, apoi pe acest riu până la confluența lui cu Simovskiocire lângă satul Petricovo situat Rumeliei Orientale o zonă de două kilometri ca rază înaintea acestui confluent, se sfizează din nou printre rurile Smosikore și Kamencu după liniște de înpărțire a apelor, spre a se sfîrși la sud vest la înălțimea Vojnik ajungând direct punctul 875 de pe carta statutului major austriac.

Linia fruntrariei tale în linie dreptă alia superioră a riuului Ichim-dere, trece între Bogdina și Karaula, pentru a regăsi linia de împărțire a apelor de departe albiei Iskerului și a Maricei între Camurli și Hadzilar, urmăză această linie prin vîrfuluri Veneline Mogila, vîrful 531, Zmialnica Vrh, Sunnatica și să renească cu marginea administrativă a Sangiacului Sofia între Sivri Tas și Cadir Tepe.

De la Cadir Tepe, fruntralia îndrepăndându-se la sud vest urmăză linia de împărțire a apelor între albiei riuului Mesta Karas de o parte și Struma Karasu de alta merge dezlănțuit crențelui munților Rodope numiți Demir Kapu, Iskofope, Kademisar, Balkan și se confundă astfel cu vechea fruntrarie administrativă a Sangiacului Sofia.

De la Capitalei Balkan, fruntraria este indicată prin linia de împărțire a apelor între valea Rilsko-re și Bistrica-re și urmăză contra-forță numită Vodenica. Planina pentru a se cobori în valea Struma la confluentul acestuia riu cu Rilsko-re, lăsând satul Balkari Turciei. Ea se spune apoi la sudul satului Jelesenia, pentru a atinge prin linia ea scurtă, lânsul munților Golema Planina la vîrful Gitkei și se unește acolo cu vechea fruntrarie administrativă a Sangiacului Sofia lăsând însă Turciei totalitatea ariei riuului Suhă-reka.

De la muntele Gitka, fruntralia vestică se îndreptă spre muntele Crni-Vrh prin munții Kaverna Jabuka, urmând vecinătatea marginii administrativă a Sangiacului Sofia, în partea superioră a albiilor riuilor Egrisu și Lep nica, și se unește cu creștele Bănelui polana și ajunge la muntele Crni-Vrh.

De la muntele Crni-Vrh, fruntralia urmăză linia de împărțire a apelor între Struma și Morava prin vîrfuluri Streserul, Viloglo și Messid Plaina, se unește prin Gacina cu Crna Trava, Darcovska și Dranica-plan apoi cu Descani Kladanec, linia de împărțire a apelor a Sukovei de sus și a Moravei merge direct spre Stol și se scobă pentru a tăia la 1000 de metri spre nord vestul satului Segău drumul de la Sofia la Pirot. Ea se spune apoi în linie dreptă spre Vidice Planina și de acolo, pe muntele Radocina în lanțul munților Kodza-balkan, lăsând Serbia satul Doikinei și Bulgariei satul Se-nakos.

Din vîrful muntele Radocina fruntră urmăză spre vest crêtea Rodocanilor prin Ciprovă Balkan și Stara Planina până la vechea fruntrarie orientală a principatului Serbia lângă Kula Smiljova Cuka, și de acolo după această veche fruntrarie până la Dunărea pe care o atinge la Racovicia.

Acestă delimitare va fi făcută la fată locului de către comisiunea europeană în care puterile semnătoare vor fi reprezentate Să se stabilește:

1. Ca această comisiune va lua în considerație necesitatea "că este pentru M. S. I Sultanul de a pute apăra fruntrile Balcanilor și a Rumeliei orientale"; și

II. Ca nu se va pute rădica fortificațiuni pe o întindere de zece kilometri în jurul Samakovului.

Art. 3. Principalele Bulgaria vor fi libere de populație și confirmă către Sublima Pôrtă în aderarea Puterilor. Nici un membru a unei unei domniești a marilor Puteri europene nu va pute să alese principalele al Bulgaria.

În casă de vacanță a tronului princiar, alegeră nouii principișe se va face în același condiții și același forme.

Art. 4. O adunare de notabilii al Bulgaria, convocată la Tirsova, va elabora, înainte de alegeră principelui, regulamentele organice al principatului.

În localitățile unde Bulgaria sunt amestecați cu populația Turce, Române, Greci și altele, se va înălța comit de drepturile și interesele acestor populații în ceea ce priveste alegerile și elaborarea reglementului organic.

Art. 5. Dispozițiunile următoare vor forma baza dreptului public al Bulgaria:

Dozeberea de credință religioze și de confesii nu va pute să opună niciunul ca motiv de excludere sau incapacitate în ceea ce privește bucurările de drepturi civile și politice, admisării în afacerile publice, funcțiunii și dignități sau exercițiul diteritoriilor profesioniști și industrii, în orice locitate.

Liberatea și practicarea esterioră a tuturor cultelor sănătății sunt garantate tuturor locuitorilor din Bulgaria precum și străinilor și nici o potecă nu se va pute pună ca organizațiunile ierarhice a diverselor comunități, fie relațiilor lor cu sefii lor spirituali.

Art. 6. Administrația provisoria a Bulgaria va fi dirijată după la terminarea reglementului organic, de către un comisar imperial rus. Un comisar imperial otoman precum și consiliul delegat ad-hoc de către celelalte puteri semnatoare alături de prezentul tratat vor fi chemați la astăzi în scop de a controla funcționarea acestui regim provizoriu. În casă de neînțelegeri între consiliul delegat, majoritatea va decide și, în caz de divergență între această majoritate și comisarii imperiali rusi sau comisarii imperiali otomani, reprezentanții puterilor semnatoare din Constantinopol, întruniri în conferință care să aibă angajate în asemenea afaceri.

Locuitorii bulgari care vor voia să vor sta în celelalte părți a Imperiului Otoman vor fi supuși autorităților și legilor Ottomane.

(Va urma).

Varietăți.

* (Publicare). Acei stipendiati ai fundației lui Gojdu sănătății și pe viitoru sănătății și pe viitoru cu stipendiu avut, au de a-și subtenere până la 20 August cal. nou și 1878 documentele de se rezultat studierii din anul scolar 1877/8 prin petiție, îndreptată către Reprezentanța fundației lui Gojdu în Budapesta Király-utca 15.

Din sedința comitetului reprezentanței fundației lui Gojdu întărită în Budapest în 30 Iunie 1878,

Estradat prin D. M. Ionescu,

not. comitetului.

* (Convocare). Toți membrii fondatori, beneficiari și ordinari ai alumnuleului român național din Timișoara sunt poftiți să se prezinte în localitatea președintelui în 31 Iuliu v. sau 12 August n. 1878 spre alegerea comitetului alumnal și altă aferentă corespondență.

Mel. Drehiciu m/p., președinte.

Emanuel Ungureanu m/p., notar.

* (Vasile Alecsandri și Jidovii). — Marele nostru poet Alecsandri a primit următoarea scrisoare de la Rabindranath Brâla, cu data de 12 Iunie trecut:

— Prea onorabile domnule,

— Gloria ce s'a reverâst asupra României prin marea dumnevnătoră îsbândă, a umplut de mandru și inimile copiilor tei vitrigi, israeliților.

— Nu pot exprima mai bine admirația mea pentru d-vosă, decât traducându-l sublimile versuri ale Cântului Latinităței în vechia limbă hebreică.

— Voi fi fericiți, dacă în traducțion mea am reprodus de departe numai încoerența ideii și eleganța stilului din Cântul Latinităței.

— Bine-voiți dară, prea onorabile

domnule, a primi acăstă traducție ca un tribut al admirării mei și ca semn al deosebitiei mele steme, cu care am onore și ca fi al d-vosă E. Taubes.

Iată și respunsul Bardului României:

„Domnule Rabin! Primind traducerea Cântului Gintei Latine, făcută de d-vosă în limbă hebreică, am regretat mult de a nu cunoaște acăstă veche și bogată limbă, și de nu fi în stare să apreciez meritul operei d-vosă.

„Nu me indoeșc însă de ale sale calități literare, căci am audiat despre întînse cunoștință și despre agerimia spiritului ce posedă.

„Fără sănătăția de a vedea că împărăști vesela românilor isvorita din fericița mea îsbândă la concursul de la Montpellier, vin a ve adresa sincerele moile complimente pentru interesanta lucrare ce'mi-a comunicat, precum și mulțumările mele pentru amabilita d-vosă scrioare.

„Dacă israelitii din teră ar pași pe urmele d-vosă, lumenându-și astfel spiritul și înălțându-și sufletul, cred că domnul meu, că lesne ei ar incetea de a fi — după denumirea ce le dă — copii vitregi ai României; România fiind teră cea mai ospitalieră și mai toleranță din întreagă lume!

„Primit, domnule Rabin, asigurări considerației mele cele mai distinse. Mircea 14 Ianuarie 1878 — V. Alecsandri.

(Pressa).

* (Statistica școlelor din România în anul 1877/8). În anul școlastic 1877/8 au fost în România 1902 școli primare rurale, cu 1727 învățători 183 învățătoare, 43,448 elevi și 4117 eleve; 253 școli de primară cu 644 profesori și profesore, 18,672 elevi și 8820 eleve; 42 școli secundare cu 461 profesori și 13 profesore, 6612 elevi și 519 elevi; 30 școli speciale cu 231 profesori și 3 profesore, 1813 băieți și 273 fete; 2 școli superioare (universități) cu 63 profesori și 558 elevi; 236 școli private cu 604 profesori și 275 profesore, 3735 elevi și 3436 eleve. Prin urmare România are astăzi 2465 instituții de învățământ la care instruiează 4204 învățători pe 95,643 elevi.

Seiri ultime.

(Dupa: S. d. T. B.)

Viena, 24 Iuliu n. „Polit. Corr.“ anunță din Serajevo: Opiniunea publică devine tot mai favorabilă ocupațiunii austriace. Populaționea are de gând să trimite deputații, cari să intâmpine și primească trupele austriace, și la Viena spore a aduce împăratului omagiale în numele populației și să mulțumească lui Andrei și a căruia scopuri sunt a aduce regularitate pe front.

Roma, 24 Iuliu n. După „Capitale“ Grecia voiesc să facă un apel către puteri, ca să îndepărteze pe Porta se lasa de rezistență contra recițificării granitelor.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Principii și fundamente de ortografie daco-română.

(Urmare).

c) Semnale intonării, accentul acut " și greu "

Semnul ascutit se folosește la greci, francezi, italieni etc. când vor căi își susțin sonul seu curat, dar ca să intoneze inalt se pune accentul ascutit, ca să intoneze greu, sau altundeva.

Noi români încă nu ne cunoștem bine niște aceste două sonuri.

